

Studiehandledning

Historiens skuggor

Inledning och syfte

Filmerna i serien kring historiens skuggor beskriver människor och händelser ur västsvensk historia. Syftet med den här studiehandledningen är att ge ett par exempel på hur elever från årskurs fyra och uppåt skulle kunna arbeta vidare med filmerna genom att skapa egna "historiens skuggor filmer" kring lokal historia i deras omgivning. När eleverna skapar egna filmer jobbar de samtidigt med innehåll och förmågor inom skolämnena: historia, bild, samhällsvetenskap, teknik, svenska och slöjd.

Som ni märker är studiehandledningen i sin natur ämnesövergripande. Det går självklart att lägga till fler ämnen tex matematik eller de naturvetenskapliga ämnena men det kan krävas att eleverna blir lite mer styrda i sitt val av filminnehåll så att de på ett ordentligt sätt även behandlar innehåll och förmågor från dessa ämnen. På samma sätt kan upplägget rymmas inom ett ämne.

Innehåll

Eleverna kommer att få undervisning i lokala historiska händelser och hur dessa ofta kan kopplas till ett större historiskt sammanhang. Eleverna kommer också få jobba med fotografering och filmande samt redigering i datorprogram. Många av arbetsmomenten i denna studiehandling kräver att eleverna dokumenterar sin arbetsprocess och kommunicerar i tal och skrift. Eleverna kommer också att behöva skapa lämplig rekvisita till sina filmer.

1. Förslagsvis tittar eleverna på ett par av de filmer som finns på historiensskuggor.se Som en introduktion till arbetsområdet. Välj ut de filmer som har närmast koppling till just er ort eller som har en tydlig koppling till något annat historiskt område som ni har eller kommer att arbeta med.
2. Arbeta med filmerna. Ställ frågor och diskutera filmerna. Förstod eleverna alla delar? Om inte ta ett par minuter till att reda vad filmen egentligen handlade om.
3. Diskutera filmerna var den bra eller dålig? saknade ni något i filmen eller var det något som ni tyckte var direkt fel?
4. *Djupare analys och diskussion för elever i årskurs nio och uppåt. Många av filmerna kring historiens skuggor nämner att västsvrige har en blodig historia av konflikter mellan Sverige, Danmark och Norge med massmord, etnisk rensning. Hur kommer det sig att kriget till slut tog slut och att vi nu har haft 200 år av fred mellan de nordiska länderna. Gör en jämförelse med länderna på balkan som har en liknande historia. Här följer ett par bra resurser för denna jämförelse.*

http://www.svd.se/kultur/understrecket/att-gora-svenskar-av-skaningar_911003.svd

<http://www.ts.skane.se/fakta/forsvenskningens-forsta-skede>

<http://www.levandehistoria.se/fakta-fordjupning/kriget-i-forna-jugoslavien>

Här hittar du extra filmaterial från västsveriges Mediacentraler som du kan använda dig av i din undervisning:

Mediapoolen:

Tema Konflikter i världen

<https://digitalpedagogik.se/teman/670>

Tema Folkmord:

<https://digitalpedagogik.se/teman/407>

5. Skapa grupper om tre elever och låt dem fundera vilken lokal historisk händelse som de skulle vilja göra en film kring. Det kan vara bra att eleverna får chansen att fundera över tid kring vad de vill att deras film ska handla om. Ett sätt är att eleverna får lite tid i slutet av en lektion till att prata med sin grupp och sedan lite tid i början på nästa lektion för att slutgiltigt fatta beslut. Mellan de två lektionerna får eleverna i läxa att fundera kring egna förslag till gruppen. Det kan också vara bra om pedagogen förbereder en lista med lokala historiska händelser och personer som kan intressera eleverna.
6. Följande förhållningsregler gäller för filmerna.
 - Filmerna ska precis som Historiens skuggor vara korta MAX 7 min långa.
 - Inga personer får synas i bild utan de ska vara "skuggor" för att åstadkomma detta kan man antingen vara kreativ med rekvisita eller använda sig av en greenscreen och ett videoredigeringsprogram. här nedför hittar du konkreta guider till hur man kan göra detta med program till PC, MAC och iPad.

[Filmguide PC](#)

[Filmguide Mac](#)

[Filmguide på iPad](#)

7. Varje film behöver ett manus och innan eleverna får börja filma måste de tillsammans i sina grupper komma överens om vilken berättelse de vill berätta. Denna berättelse ska sedan skrivas ned, helst som en bildmanus eller storyboard och kopieras så att alla elever har tillgång. Gruppen ska också komma överens i förväg vilka roller de ska i varje scen.

[En sida om att använda storyboards gjord av Åsa Kronkvist & Dan Wirdefalk från IT-pedagogik/ Media Högskolan Kristianstad](#)

8. För att filmerna ska bli så bra som möjligt kan det vara bra att eleverna får lära sig grundläggande filmteknik så som hur man delar en film i olika scener samt hur man använder olika utsnitt, så som helbild, halvbild och närbild. för att med kamerans hjälp berätta ett budskap.

Via dessa länkar hittar du filmer som på enkelt sätt beskriver utsnitt och färdiga storyborddokument som du kan skriva ut.

[En sida om att filma med hjälp av utsnitt gjord av Åsa Kronkvist & Dan Wirdefalk från IT-pedagogik/Media Högskolan Kristianstad](#)
[Pedagogisk centrum i malmös filmskola om stativ och utsnitt](#)

[Storybordark och andra blanketter för en film från voodoo film](#)

9. Innan eleverna börjar filma sina egna filmer kan det vara bra att pröva att följa en tidigare gjord storyboard.

[CCBY Åsa Kronkvist & Dan Wirdefalk - Högskolan Kristianstad](#)

10. Innan eleverna börjar filma är det naturligtvis också viktigt att de får lite tid att skapa rekvisita, planera eventuella utflykter och memorera manus. Hur mycket tid är upp till dig som pedagog och vilka ambitionsnivåer eleverna har men det finns gott om tips och tricks för den som vill skapa rekvisita eller specialeffekter på nätet. Här följer ett par axplock.

Västra Götaland

Allmänna resurser som kan vara till nytta på flera "resmål"

[Historiska platser i Västra Götaland](#)

[Järnåldern Historiska muséet](#)

[Järnåldern Länkskafferiet](#)

[Tema Järnåldern i Digital Pedagogik](#)

[Kläder under järnåldern](#)

[Järnåldern i korthet](#)

[Fakta om hällristningar och bronsåldern](#)

[Film om bronsåldern 14 minuter](#)

[Programserie om forntiden, flera avsnitt med olika ämnesinriktning och tidsepoker](#)

[Om kristnandet i Norden](#)

[Kläder under medeltiden och vikingatiden](#)

[Tema Medeltiden i Digital Pedagogik](#)

[Tema Riddare i Digital Pedagogik](#)

[Om brukssamhället](#)

[Kort film om Industriella revolutionen](#)

[Tema Industriella revolutionen i Digital Pedagogik](#)

[Kort film om Industriella revolutionen](#)

[Kyrkan och klostren på medeltiden](#)

Historiska platser efter landskap och kommun

Västergötland

Lerum

[Hillefors Grynkvarn](#)

[Mera om Hillefors Grynkvarn](#)

Trollhättan

[Vittene kulturled](#)

[Vitteneskatten](#)

Vara

[Humlaledet backstugumiljö](#)

[Artikel om backstugusittare](#)

[Sparlösastenen](#)

[Mer om Sparlösastenen](#)

Götene

[Husaby kyrka](#)

Lidköping

[Kortfattat om Limtorget](#)

[Limtorget Lidköping](#)

Skövde

[Ryttmästarbostället](#)

Gullspång

[Södra Råda gamla kyrka](#)

[Mer om Södra Råda gamla kyrka](#)

Karlsborg

[Forsviks bruk](#)

[Mer om Forsviks bruk](#)

Falköping

[Falekvarna by](#)

[Kvarnhistoria](#)

[Åsle Tå backstugor](#)

[Gudhems kyrka, klosterruin och pilgrimsvandringsled](#)

[Ekehagens forntidsby](#)

Borås

[Hedareds stavkyrka](#)

Dalsland

[Dalslands kanal](#)
[Akvedukten i Håverud](#)

[Not Quite fd pappersbruk och järnbruk](#)

Bohuslän

Mölnadal

[Gunnebo slott](#)
[Sverige under Gustaviansk tid](#)
[Adelns mode 1700-talet](#)
[Film om Gustav III 18 minuter](#)

Göteborg

[Skansen Kronan](#)
[Skansen Lejonet](#)
[Göteborgs Skansar](#)

Tanum

[Vitlycke museum och Tanums Världsarv](#)
[Vitlycke museums hemsida](#)

Kungälv

[Bohus fästning](#)

Den här handledningen är skapad av Mediapoolen västragötaland AB i samarbete med Kultur i Väst.

